

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

**TÜRKİYE’DE MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDAN
BİREYSEL ÇALGI KEMAN EĞİTİMİ MEZUNU OLAN MÜZİK
ÖĞRETMENLERİNİN ÇALGILARINI DERSLERİNDE
KULLANMA DURUMLARI (VAN İLİ ÖRNEĞİ)**

Murat ZEYDAN

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2019

TÜRKİYE'DE MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDAN BİREYSEL ÇALGI KEMAN
EĞİTİMİ MEZUNU OLAN MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN ÇALGILARINI DERSLERİNDE
KULLANMA DURUMLARI (VAN İLİ ÖRNEĞİ)

Murat ZEYDAN

Danışman

Doç. Dr. Hüseyin YÜKRÜK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

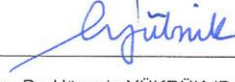
Van, 2019

KABUL VE ONAY

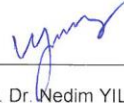
Murat ZEYDAN tarafından hazırlanan “Türkiye’de Müzik Eğitimi Anabilim Dallarından Bireysel Çalgı Keman Eğitimi Mezunu Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgılarını Derslerinde Kullanma Durumları (Van İli Örneği)” başlıklı bu çalışma, .../.../20... tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Serap YÜKRÜK (Başkan)

Doç. Dr. Hüseyin YÜKRÜK (Danışman)

Doç. Dr. Nedim YILDIZ

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

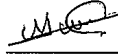
Doç. Dr. Fuat TANHAN

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☒ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin.....Ay süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Murat ZEYDAN

TEŞEKKÜR

Bu çalışma süresince her konuda yönlendirmelerde bulunan ve tüm sorularıma cevap bulmada yardımcı olan tez danışmanım Doç. Dr. Hüseyin YÜKRÜK' e, görüş ve önerileri için Prof. Dr. Serap YÜKRÜK' e, tez savunmam da büyük bir özveriyle beni dinleyip önerilerde bulunan Doç. Dr. Nedim YILDIZ' a teşekkürlerimi sunuyorum. Tezimin her aşamasında bütün içtenliğiyle yardımlarını esirgemeyen değerli meslektaşım Siyar KÖKSAL' a, fikir alış veriş yaptığım arkadaşlarıma ve bu süreci tamamlamamda sonuna kadar arkamda durup her konuda destek olan kıymetli aileme teşekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

ZEYDAN Murat. *“Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarından Bireysel Çalgı Keman Eğitimi Mezunu Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgılarını Derslerinde Kullanma Durumları (Van İli Örneği)*, Yüksek lisans tezi, Van 2019.

Bu araştırma müzik öğretmenliği programlarının en önemli unsurlarından biri olan çalgı eğitimi üzerine yapılmıştır. Müzik Eğitimi Anabilim Dallarından mezun ana çalgısı keman olan, Van ilinde bulunan müzik öğretmenlerinin derslerde keman çalgısını ne oranda kullandıkları ve aldıkları bu eğitimin müzik derslerinde kullanabilme durumları incelenmiştir.

Öğretmenlerin derslerde kullandıkları çalgı tercihleri incelenmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda çıkan sonuçlara göre öneriler yapılmıştır.

Genel olarak katılımcılar derslerde daha çok org, bağlama, gitar, blok flüt, kullanmayı tercih etmişlerdir. Aynı zamanda öğrendikleri etüt ve eserlerin derslere yansımadığını ifade etmişlerdir.

Genellikle çalgılarını solo çalmak, dikkat çekmek, çalgıyı tanıtmak amacıyla kullandıkları gözlemlenmiştir. Geleneksel müziklerimiz olan Türk Halk Müziği ve Türk Sanat müziğinin, keman eğitiminde az yer aldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Keman, Keman Eğitimi, Örgün Eğitim

ABSTRACT

ZEYDAN Murat. *"The Music Teachers' Situations Of Using His / Her Instrument in The Music Lessons Who Graduated From The Individual Instrument Violin Education Department Of Music Education in Turkey (The Case of Van Province)*, Master Thesis, Van, 2019.

This study was conducted on one of the most important elements of music teaching programs, which is instrument education. Music teachers who graduated from the departments of music education, whose instrument is violin, and the ratio of using the violin in the lessons of the music teachers in Van and the use of the training in music lessons were examined. Suggestions were made according to the results of the interviews.

It has been observed that the education in the department of music education, where the content shows differences, is different from the content in music lessons. Instrument preferences are predominant in certain instruments. The participants emphasized that a musical instrument should be accompanied by a musical instrument in the music lessons. Suggestions were made within the framework of the findings.

The participants preferred to use organ, instrument with three double strings, guitar and block flute. They also stated that the content did not meet the music lesson. It is observed that they generally use their instruments to play solo, to attract attention and to introduce the instrument. It has been observed that our national music's; Turkish Folk Music and Turkish Art Music have little place in violin education.

Key Words

Violin, Violin Education, Formal Education

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM	iii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar DİZİNİ	viii
1. BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.2. Problem Cümlesi	3
1.3. Araştırmanın Amacı	5
1.4. Araştırmanın Önemi	5
1.5. Varsayımlar	5
1.6. Sınırlılıklar	5
2. BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE	6
2.1. Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Çalgı Eğitimi	6
2.2. Örgün Eğitimde Müzik Dersi	8
3. BÖLÜM: YÖNTEM	10
3.1. Araştırmanın Modeli ve Yöntemi	10
3.2. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Analizi	10
3.4. Evren ve Örneklem	10
4. BÖLÜM: BULGULAR	11

5. BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER	28
5.1. Sonuçlar.....	28
5.1.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	28
5.1.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	29
5.1.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	29
5.1.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	30
5.1.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	30
5.1.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	31
5.1.7. Yedinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	31
5.1.8. Sekizinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	32
5.1.9. Dokuzuncu Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	32
5.1.10. Onuncu Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	33
5.1.11. Onbirinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	33
5.1.12. Onikici Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	34
5.2. Öneriler.....	34
KAYNAKÇA	37
EKLER.....	38
ÖZ GEÇMİŞ.....	40

TABLOLAR DİZİNİ

TABLO 1. KEMAN ÇALGISININ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA GEREKLİLİĞİ.	28
TABLO 2. OKULLARDA KEMAN’IN KULLANILMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLER.	29
TABLO 3. ANAÇALGI DIŞINDA BAŞKA ÇALGILARDAN FAYDALANMA DURUMLARI.	29
TABLO 4. KEMAN’I DERSTE HANGİ DURUMLARDA KULLANMA DURUMLARI.....	30
TABLO 5. ÇALGI İLE SESLENDİRME GEREKLİLİĞİ.	30
TABLO 6. DERSLERDE KULLANILAN ÇALGILAR.	31
TABLO 7. KEMANIN OKUL ŞARKILARINI SESLENDİRMEDE KULLANILABİLİRLİĞİ.....	31
TABLO 8. LİSANSTA ÇALIŞILAN ETÜT VE ESERLERİN KULLANIMI.....	32
TABLO 9. TSM ESERLERİNİ KEMAN İLE SESLENDİRME DURUMU	32
TABLO 10. THM ESERLERİNİ KEMAN İLE SESLENDİRME DURUMU.	33
TABLO 11. MÜZİK EĞİTİMİ SÜRECİNE EN UYGUN ÇALGI.	33
TABLO 12. LİSANS EĞİTİMİNE GERİ DÖNME DURUMUNDA SEÇİLMESİ DÜŞÜNÜLEN ÇALGI	34

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Toplumların gelişmesi ve çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşabilmesi için eğitim önemli bir unsurdur. Ülkemizde ilkokul, ortaokul, lise düzeylerinde örgün eğitim veren kurumlarda öğretim programlarının genel amaçları çerçevesinde genel kültür dersleri ve sanat eğitimi dersleri yer almaktadır.

Sanat eğitiminin bir ögesi olan müzik eğitimi örgün eğitimde belirlenen öğretim programları çerçevesinde okullarda uygulanmaktadır. Müzik dersi Öğretim programının özel amaçları;

- *Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,*
- *Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,*
- *Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmek,* • *Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,*
- *Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,*
- *Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,*
- *Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,*
- *Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlamak,*
- *Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,*
- *İstiklâl Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,*
- *Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,*
- *Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,*

- *Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır.*(MEB Müzik Dersi Öğretim Programı, 2017 - 2018: 6 – 7).

Sanat eğitiminin fonetik sanatlar kısmındaki yerini alan müzik, hayatın birçok alanında olduğu gibi Milli Eğitim Bakanlığının belirttiği özel ve genel amaçlar çerçevesinde okullarda sürdürülmektedir. Ülkemizde örgün eğitim kapsamında ilk ve orta dereceli okullarda haftada 1 ders saati (40dk) olmak üzere müzik dersi verildiği gibi, seçmeli ders olarak da haftada 2 ders saati toplu müzik dersi eğitim programı içerisinde yer almaktadır. Bu durum müzik dersinin verimli geçmesi imkânını azalttığı gibi, bu kısıtlı zaman içerisinde bir çalgı kullanılmasının öğrencilerin derse karşı tutumlarını olumlu derecede etkileyeceği düşünülmüştür. Ayrıca zamanın verimli kullanılması açısından bir çalgı desteğinin bulunması dersin işlenmesine olumlu katkı sağlayacaktır diye düşünülmektedir. Müzik eğitimi üç ana unsurdan oluşur genel müzik eğitimi özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimidir.

Mesleki müzik eğitimi, “Müzik alanının bütününü, bir kolunu, ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar”(Uçan, 2005, s. 32).

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren birçok kuruluş bulunmaktadır. Bunlar Konservatuarlar, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleridir. Müzik eğitiminin en önemli boyutlarından birinin çalgı eğitimi olduğu düşünüldüğünde, bu eğitimin konservatuarlar ve yükseköğretim kurumuna bağlı üniversitelerin müzik eğitimi ana bilim dallarında verilmektedir.

Eğitim fakültelerine bağlı olarak faaliyet sürdüren müzik eğitimi bölümleri, ülkemizin müzik öğretmeni ihtiyacının karşılanmasında büyük önem taşıdığı gibi mesleki müzik eğitimi sürecinde de önemli bir yere sahip olduğu düşünülmüştür. Bu kurumlara, her müzik eğitimi anabilim dalının kendi açmış olduğu sınavlar neticesinde öğrenci alımı gerçekleştirilmektedir. Bu alımlar üniversite sınav sonucuna göre, yapılan özel yetenek sınavına göre yapılmakta olup her müzik eğitimi anabilim dalının kendi öğrenci seçme kistası bulunmaktadır.

1.1 Problem Durumu

Ülkemizde birçok müzik türünde kullanıldığı düşünülen keman çalgısının, taşınması kolay ve akort edilmesi zaman almayan bir çalgı olduğu düşünülmektedir. Buna benzer birçok özelliğiyle müzik eğitiminde karşımıza çıkmıştır.

Nitelikli bir keman eğitiminin gerçekleşmesinde, keman dersi programları oldukça belirleyici bir unsurdur. Hazırlanan programın niteliği kadar, doğru yürütülmesi de çok önemlidir. (Uslu, 2013, s. 1).

“Müzik eğitiminin hedef, içerik, yöntem ve değerlendirme boyutlarının etkili olarak işe koşulması için, tutarlı bir şekilde düzenlenmiş eğitim programlarına ihtiyaç duyulmaktadır”(Piji, 2006, s. 66).

Müzik eğitimi anabilim dallarında verilen çalgı eğitimleri ile, genel müzik eğitiminde öğretmenin çalgısını müzik dersinde etkili olarak kullanması gerektiği düşünülmektedir. Müzik eğitimi anabilim dallarında verilen keman eğitiminin amaca ne kadar uygun olduğu, kullanılabilirliği, çalgı tercihlerinin, okullardaki işlevselliğinin incelenmesinin gereken konular arasında olduğu görülmüştür. Bu hususların incelenmesi için milli eğitim bakanlığına bağlı okullarda çalışan bireysel çalgısı keman olan müzik öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Müzik eğitimi anabilim dallarında verilen müzik eğitiminin en önemli boyutlarından birinin çalgı eğitimi olduğu düşünüldüğünde, verilen çalgı eğitiminin ileriye dönük olarak öğretmenin göreve başladığında en az okul şarkılarına eşlik edebilecek düzeyde keman çalabilmesi gerektiği düşünülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Verilen bilgiler doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi “Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarından bireysel çalgı keman eğitimi mezunu olan müzik öğretmenlerinin çalgılarını derslerinde kullanma durumları nasıldır?” olarak belirlenmiş olup; aşağıdaki alt problemlerin cevapları aranacaktır;

- 1- Müzik eğitimi ana bilim dallarında keman çalgısının gerekliliği konusunda müzik öğretmenlerinin görüşleri nasıldır?

- 2- Alınan keman eğitiminin, müzik derslerinde kullanılabilirliği açısından müzik öğretmenlerinin görüşleri nasıldır?
- 3- Müzik öğretmenlerinin derslerinde keman dışında başka çalgılardan faydalanma durumları nasıldır?
- 4- Müzik öğretmenlerinin derslerinde keman çalgısını kullanma nedenleri nelerdir?
- 5- Müzik öğretmenlerinin derslerinde bir çalgı ile seslendirme yapılması gerekliliğiyle ilgili görüşleri nelerdir?
- 6- Müzik öğretmenlerinin derslerinde ağırlıklı olarak faydalandıkları çalgılar nelerdir?
- 7- Kemanın okul şarkılarına seslendirme amaçlı kullanılabilir olup olmadığıyla ilgili görüşleri nasıldır?
- 8- Keman eğitimi sürecinde çalışılan etüt ve eserlerin, müzik öğretmenliğine uygunluğu konusundaki görüşleri nasıldır?
- 9- Müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde Türk Sanat Müziği eserlerini keman çalgısı ile seslendirme konusunda görüşleri nasıldır?
- 10- Müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde Türk Halk Müziği eserlerini keman çalgısı ile seslendirme konusunda görüşleri nasıldır?
- 11- Müzik öğretmenlerine göre okullarda okul çalgısı olarak en uygun çalgı ya da çalgıların neler olduğuyla ilgili görüşleri nelerdir?
- 12- Müzik öğretmenlerinin tekrar lisans eğitimine dönmeleri durumunda seçecekleri çalgılarla ilgili görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada müzik öğretmenlerinin derslerinde bireysel çalgı kullanma durumları ve müzik dersi içerisinde kemanın yeri, müzik dersinde bireysel çalgıyla eşlik yapabilme ve çalgılarının kullanım durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Araştırmanın müzik eğitimi anabilim dallarında 4 yıl bireysel çalgı keman eğitimi alan müzik öğretmenlerinin aldıkları çalgı eğitiminin müzik derslerine ne kadar yansıdığını tespit etmek ve ulaşılabilecek sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunmak adına önem taşıdığı düşünülmüştür.

1.5. Varsayımlar

- Araştırmada, verileri elde etmek için kullanılan araç, problemlere cevap aramak için uygundur.
- Araştırmanın örneklem için belirlenen grubu evreni temsil etmektedir.
- Katılımcıların sorulan sorulara samimi olarak cevap verdikleri kabul edilmiştir.
- Araştırmada kullanılan ölçme aracının geçerliği ve güvenirliği tamdır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde Van ilinde görev yapan ve ana çalgısı keman olan müzik öğretmenleri ile sınırlıdır.

2. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi “Çalgı öğretimi yoluyla bireyler ve toplumların devinışsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler oluşturma ya da yeni davranışlar kazandırma sürecidir” (Günay ve Uçan, 2013, s. 12).

Çalgı eğitimi, bir çalgının çalınabilmesinde uygulanan, yöntemler bütünüdür. Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde öğrencilere, çalgısını doğru bir teknikle çalma, çalışma süresini verimi artıracak şekilde ayarlama, müzik kültürlerini çalgısı yoluyla en iyi şekilde kavratma ve müzikal becerilerini artırmaya yönelik çalışmalar çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır (Parasız 2009: 19).

Müzik eğitimi anabilim dallarında öğretmen adaylarının 4 yıllık eğitim süreçlerinde göreve başladıklarında dersi verimli ve etkin bir şekilde kullanmak amacıyla çalgı eğitimi aldıkları düşünülmektedir. Genellikle kurumda var olan eğitmenlerin uzmanlık alanlarına göre öğretmen adaylarına çalgı konusunda tercih imkânı sunulmaktadır. Kimi zaman çalgı tercihleri öğretmen adaylarının 2. 3. Tercihleri ana çalgıları olarak belirtilmektedir. Çalgıların belirlenmesinin ardından öğretmen adayları kendilerine belirtilen eğitmenle 4 sene boyunca çalgı dersleri yapmaktadırlar. Bu sürecin sonunda mezun olma hakkını kazanan öğretmen adayları milli eğitim bakanlığı tarafından yapılan sınavlar sonucunda yeterli puanı alması durumunda göreve başlamaktadır.

Çalgı eğitimi yoluyla öğrencilere repertuar kazandırma, özellikle Türkiye’deki mesleki müzik eğitiminin verildiği kurumlarda büyük önem taşımaktadır. Bunlar; Konservatuvarlar, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’dır. Bu kurumlarda verilen çalgı eğitimi ile hedeflenen davranışların gerçekleşmesinde bir süreç gerekmektedir. Araştırma kapsamında yer alan Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’nda bu süreç 3, 4 ve 8 yarıyıldan oluşmakta ve Okul Çalgıları, Piyano ile Bireysel Çalgı dersleri adı altında

yürütülmektedir. Müzik öğretmeni adaylarından lisans eğitimleri süresince aldıkları çalgı eğitimi sonucunda belli bir repertuarı kazanmaları beklenmektedir ki bu araştırmanın konusu da Bireysel Çalgı eğitimi repertuarı çerçevesindedir. Akbulut'a (2013) göre Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'ndaki çalgı eğitimi süreci ile hedeflenen, öğrencilerin; etüt, sonat, konçerto ve okul müzik eğitiminde kullanılabilecek yapıtları belli bir düzeyde seslendirebilecek seviyelere gelmeleri ile birlikte, uygun davranış ve repertuarın kazandırılmasıyla çalgılarında daha başarılı olacakları belirtilmiştir (Aksu 2015).

Müzik eğitimi anabilim dallarında verilen bireysel çalgı eğitiminde, gerek yerel gerekse evrensel birçok çalgının eğitiminin verildiği bilinmektedir. Birçok mesleki müzik eğitimi kurumunda keman çalgısının öğretildiği düşünülmektedir. Çalgı eğitimi sistemli ve disiplinli bir süreç gerektirmektedir. Bu süreçte teknik davranışların kazandırılması, öğrenciye bir repertuar oluşturulması ve çalgı eğitimi yoluyla estetik değerin kazandırılması önemli görülmektedir.

Ercan (1999: 241), çalgı eğitimcilerinin, öğrencinin çalgı çalma veya öğrenme yeteneğini, gelişimini ve yaratıcılığını anlamada ilk dersten başlayarak sürekli gözlem yoluyla ayrıntılı bilgi edinmeyi amaçlaması gerektiğini vurgulamıştır. Her öğrenciyi dikkatli bir şekilde gözlemleyen bir eğitimcinin, öğrencisine uygun repertuarı kazandırması beklenilmektedir. Tuncer'e (2003) göre eğitimcinin repertuar seçiminde, tek yönlü bir gelişimi önlemek adına farklı türde ve çok amaçlı eserler önererek, öğrenciye tüm dönemleri ve stilleri tanıtılması gerektiği vurgulanmıştır.

Çalgı eğitimi, konservatuarlarda ve müzik eğitimi anabilim dallarında farklılık gösteren bir süreçte devam etmektedir. Bu sürecin konservatuarlarda sanatçı yetiştirme amaçlı olduğu bilinirken müzik eğitimi anabilim dallarında öğretmen yetiştirme amaçlı devam ettiği görülebilir. Bu nedenle repertuar seçimi iki kurumda da farklı şekilde devam etmektedir. Bu bağlamda müzik eğitimi anabilim dallarında öğretimin öğretilmesi şeklinde olacağı düşünüldüğü gibi öğretmen adayının öğretmen olduğunda çalgısıyla okul şarkılarına eşlik edebilmesi ve beğeni eğitimi yapabileceği şeklinde de olmalıdır.

Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde bireysel çalgı adı altında yapılan keman eğitiminin en önemli amacı “ilk ve ortaöğretim kurumlarında müzik öğretmeni adaylarına 8 dönemlik eğitim süreci içinde, kemana gerek müzik dersinin gerçekleştirilmesinde gerekse zevk eğitimi uygulamasında gerçekleştirecek düzeyde veya bu düzeyin üzerinde; keman çalmada temel teknik ve becerileri kazandırarak, kemana sınıfta öğretmen çalgısı olarak kullanma alışkanlığını ve zorunluluğunu gerçekleştirmektir” (Delikara, 2002, s. 11).

Mesleki müzik eğitimi sürecinde yer alan önemli çalgılardan birinin de keman olduğu düşünülmektedir. Kemanın tarihsel süreci itibarıyla hem orkestralarda hem de solo olarak geniş bir edebiyata sahip olduğu düşünüldüğünde, müzik eğitimi sürecinde de önemli bir yer tuttuğu görülebilir.

“Keman, İnsan sesine en yakın sese sahip olması, ses renginin etkileyici, geniş ses alanı, güçlü yorum olanakları sağlayan çeşitliliği, zengin ve kullanışlı bir dağara sahip olması, dünyanın pek çok ülkesinde kullanılan yaygın, sevilen ve ayrıcalıklı bir çalgı durumuna gelmesinde etkili olmuştur. Hem solo çalgı özelliği taşıması hem de müzik topluluklarında kullanımı kemanın diğer ayrıcalıklarındandır.”(Say, 2005, s. 77).

2.2. Örgün Eğitimde Müzik Dersi

Müzik, İnsan yaşamının her evresinde yer alan, onsuz olunamayan, insanın onsuz edemediği bir olgudur. Müzik olgusunda çeşitli öğeler ve öğeler arası ilişkiler rol oynar. (Uçan, 1997, s. 29)

Müzik dersi öğretim programları göz önüne alındığında öğrencilerin milli müziklerimizi öğrenme bir müzik kültürü oluşturma aynı zamanda sanatsal açıdan farklı bakış açıları kazanması bakımından önemli bir işlev gördüğü düşünülmektedir.

Müzik dersi; ilkokul ve ortaokulda haftalık bir ders saati, lisede ise seçmeli ders olarak bir ders saati okutulmaktadır. 1., 2., 3. ve 4. sınıflara müzik dersi sınıf öğretmeni tarafından verilmekte olup, sınıf öğretmenlerinin tamamının üniversitede eğitimleri sırasında müzik eğitimi aldıkları düşünülmüştür. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi sürecinde okul çalgıları eğitimi aldıkları da bilinmektedir. 5. 6. 7. ve 8. sınıflarda ise müzik dersi genel olarak müzik öğretmeni tarafından verilmektedir.Örgün

eğitim kapsamında müzik dersi milli eğitim bakanlığının alana özgü beceriler çerçevesinde uygulanması hedeflenmiştir.Hedeflenen kazanımlar aşağıdaki gibidir;

1. Müziği tanıyabilme
2. Müzik - beden uyumunu sağlayabilme
3. Müziği bireysel veya toplu yapabilme
4. Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme
5. Müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilme
6. Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme
7. Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme
8. Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme
9. Dinleme, söyleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme
10. Kendini müzik yoluyla ifade edebilme
11. Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme
12. Müzik teknolojilerini kullanabilme
13. Etkin müzik üreticisi olabilme(MEB Müzik Dersi Öğretim Programı, 2017 - 2018: 6 – 7).

Hedefler göz önünde bulundurulduğunda çalgı desteğine ciddi şekilde ihtiyaç duyulacağı düşünülmüştür. Öğrencilerin müzik dersinden beklentileri içerisinde çalma ve söylemenin ciddi anlamda yer tuttuğu düşünülmüştür.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli ve Yöntemi

Bu araştırmada; verilerin elde edilmesinde nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Nitel araştırma, belli olgu veya olayları kendi doğal ortamları içerisinde çok yönlü ve uzun süreli olarak derinlemesine incelemektir. Ülkemizde nitel araştırma metodolojisinin “eğitim bilimleri” ve “öğretmen eğitimi” alanlarındaki kullanımı oldukça yavaş bir seyir izlemektedir (Işıkoğlu, 2005).

3.2. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri, müzik öğretmenlerine uygulanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Görüşme formlarına katılımcıların verdiği cevaplar incelenmiş, incelenme neticesinde bulgular elde edilmiştir. Elde edilen bulgulardan yola çıkılarak alt problemlere dayalı sonuçlara ulaşılmıştır. Ulaşılan sonuçlara göre önerilerde bulunulmuştur.

3.4. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Van ilinde görev yapan bireysel çalgısı keman olan 20 müzik öğretmeni Random yöntemiyle oluşturmuştur.

Random örnekleme; bir diğer ismiyle tesadüfi örneklemedir. Evreni oluşturan her elemanın örneğe girme şansı eşittir. Dolayısıyla hesaplamalarda her elemana verilecek ağırlık aynıdır (Arıkan, 2004, s. 141)

4. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde uzmanlara, hazırlanan görüşme formunda bulunan sorulara ve verilen cevaplara yer verilmiştir. Uzmanların verdiği cevaplar değiştirilmeden, olduğu gibi alıntılanmıştır.

Soru 1. Müzik eğitimi ana bilim dallarında keman çalgısının gerekliliği konusunda ne düşünüyorsunuz?

K-1. Gerekli diye düşünüyorum. Fakat keman eğitimi verilirken batı müziği yanında Türk müziği eserlerinin de eğitim programına alınmasından yanayım. Benim öğrenim gördüğüm dönemde Türk müziği eserleri pek çalmıyorduk.

K-2. Gerekli diye düşünüyorum evrensel bir çalgı bence.

K-3. Müzik eğitimlerinde verilen çalgı eğitiminin önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda müzik eğitimi okuyan bir öğrencinin bir çalgı çalması önemlidir. Ayrıca Bu çalgının kişinin fiziksel yapısına ve ilgisine göre olması da gereklidir. Keman çalgısı, yaylı çalgılar ailesi arasında önemli bir yere sahiptir. Zor bir öğrenme sürecine sahip olan keman çalgısının bu eğitim süreci içerisinde öğretiminin gerçekleşmesi ve Müzik eğitimi veren okulların ders içeriklerinde gerek toplu gerekse bireysel derslerin varlığı bu çalgıyı önemli kılıyor kanaatindeyim. Bu nedenle keman çalgısının müzik eğitiminde gerekli olduğunu düşünüyorum

K-4. Gerekli olduğunu düşünüyorum çünkü birçok müzik türünde bu çalgıya ihtiyaç duyulmaktadır. Keman çalgısına ilgisi-yeteneği olan müzik öğrencilerinin keman çalgısını seçebilme hakkının gerekliliği açısından bu çalgının var olmasına inanıyorum

K-5. Bu öğrenciden öğrenciye fark edebilir. Çünkü müzik bölümünü kazanan öğrencilerin fiziksel yapılarına bakılarak enstrümanları belirleniyor. Bundan dolayı keman gereksizdir ya da gereklidir diye bir yorum yapmam yanlış olur.

K-6. Perdesiz enstrüman olduğu için kulağı geliştireceğini düşünüyorum. Çok önemli sazlardan biri olduğunu düşünüyorum. Bence gereklidir.

K-7. Bence yaylı çalgı eğitimin ana bilim dallarında kesinlikle olması gerektiğini düşünüyorum. Gerek AGSL çıkışlı ana enstrümanı keman olan, gerek müzikalitesi olan ve yaylı çalgı öğrenmek isteyen öğrenciler için her ana bilim dalında olmalı

K-8.Keman klasik bir çalgı evrensel bir müzik aleti o yüzden olması gerektiğini düşünüyorum

K-9. Her çeşit çalgı olmalı bence gerekli.

K-10. Keman perdesiz ve evrensel bir çalgı olduğu için olması gerekli.

K-11. Gerekli olduğunu düşünüyorum çünkü.

K-12. Gerekli değil okullarda çok kullanışlı olduğunu düşünmüyorum.

K-13. Bence gerekli keman kıymetli bir çalgı.

K-14. Bence olmalı çünkü orkestranın vazgeçilmezidir keman.

K-15. Perdesiz olmasından dolayı bence gerekli kulak geliştiriyor.

K-16.Hem üniversitedeki orkestra dersi için hem de güzel bir çalgı olduğu için olmalı bence.

K-17. Bence gerekli değil mezun olduktan sonra kaç kişi keman çalgısına devam etmiştir acaba.

K-18. Bence gerekli çünkü evrensel standartlarda bir çalgı.

K-19. Bence gerekli çünkü üniversite seviyesinde öğretilmesi gereken bir çalgı.

K-20. Bence gerekli çünkü evrensel bir çalgı ve kemanla birçok müzik icra edilebilir.

Soru 2. Aldığınız keman eğitiminin okullarda müzik derslerinde kullanılabilirliği açısından ne düşünüyorsunuz?

K-1. Müzik ders kitaplarına alınan eserlerin hepsinin olmasa da bir kısmının kemanla çalınabileceği kanısındayım. Şunu söylemeden edemeyeceğim ki ders kitaplarına konan şarkı ve türkülerin öğrenci seviyesinin üstün de olduğu kanısındayım. Öğrencinin bu eserleri solfej-bona yaparak çalışması, eserleri çalma ve söyleme anlamında çözümlemesi bize verilen sadece tek bir ders saatinde pek de mümkün olmuyor maalesef.

K-2. Pek karşıladığını düşünmüyorum.

K-3. Keman eğitiminin teknik olarak yeterli olduğunu düşünüyorum fakat müzik derslerinde kullanılabilirliği açısından yeterli olmadığını düşünüyorum nedeni müzik ders kitaplarının keman vb enstrümanlara yetersiz kalması.

K-4. Eğitim Fakültesinde aldığımız keman eğitiminin yeterli olduğunu düşünüyorum. Keman eğitiminin öğrenme sürecindeki zorluklardan (Zaman-Beceri) müzik derslerinde kullanılabilirliğini diğer bazı müzik aletlerine göre daha zor buluyorum.

K-5. Aldığım keman eğitiminin okul şarkılarında yeterli olduğunu düşünüyorum. Fakat sınıf içerisinde öğrenciler şarkıları söylediği zaman keman yani solo enstrüman yerine daha çok akorla eşlik edilebilen org ve gitar enstrümanının daha kullanılabilir olduğunu düşünüyorum.

K-6. Üniversitelerde öğretilen eserler genellikle klasik batı müziği eserleri okullarda ise daha çok okul şarkıları tercih ediliyor çok kullanılır olduğunu düşünmüyorum.

K-7. Aldığım eğitimin okulda keman kullanımı açısından gayet yeterli ve kullanılabilir olduğunu düşünüyorum.

K-8. İçerik büyük oranda klasik sözsüz batı müziği ama okullarda genellikle sözlü okul şarkıları çokta karşılamıyor.

K-9. Genellikle batı müziği eğitimi aldık. Ama okullarda çalmamız gereken şeyler farklı her şarkı keman ile çalınmaz. İçerik çok ta müzik öğretmenliğine uymuyor diye düşünüyorum.

K-10. Eser ve etütler zor olduğu için onları çalan okul şarkılarını da rahatlıkla çalar ama içerik müzik öğretmenliğindeki derslerde kullanılabilir değil.

K-11. Kullanılabilir olduğunu düşünmüyorum ilköğretimde çalınması gereken eserler çok farklı yapıda.

K-12. 4 yıllık süreçte aldığımız eğitim okullardaki ihtiyacın çok uzağında. Kullanılabilir olmadığını düşünüyorum.

K-13. Alınan eğitim öğretmenden öğretmene değişiyor ama genel olarak bende dahil sadece klasik batı müziği eğitimi aldım içerik müzik derslerini karşılamıyor diye düşünüyorum.

K-14. İçerik bakımından karřıladıđını dűřűnműyorum.

K-15. İçeriđin műzik derslerindeki műfredatı karřıladıđını dűřűnműyorum.

K-16. Aldıđımız eđitimdeki eserler ve etűtler kitaplardaki řarklardan daha zor olduđu için onları alabilen kitaptaki řarkıları rahatlıkla alar. Kullanılabilir olduđunu dűřűnműyorum.

K-17. Çok ta ilgili olduđunu dűřűnműyorum çocuklar daha çok popűler eserler halk műziđi ve sanat műziđi seviyor klasik batı műziđi çocuklara sıkıcı geliyor. benim fikrim kullanılabilir deđil.

K-18. Eđitim sűrecimizde aldıđımız eserler daha çok batı műziđi ve sűzsűz eser olduđu için çok kullanılabilir deđil.

K-19. Bence içerik ne dersi nede műfredatı karřılamıyor.

K-20. Okulda çaldıđımız eserleri derslerde çalınca űđrenciler tuhaf karřılıyor içerik műzik dersini pek karřılamıyor.

Soru 3. Derslerinizde keman dışında başka hangi çalgıya ihtiyaç duymaktasınız? Neden?

K-1. Farklı műzik tűrleri için farklı enstrűmanlar kullanmak gereklidir. Mesela űrnek vermek gerekirse bir Halk műziđi için Bađlama, Pop műziđi için Gitar bence řarttı. Keman alabilecek ve bunu derste alabilecek űđrenci sayısı çalıřtıđım 600 civarı űđrenciye sahip okulda 5 kiři bile olmazken bu durum en basit ve en ucuz ve en bilinen okul algımız olan blok flűt ű kullanmamıza neden olmaktadır. En çok ihtiyaç duyduđum bađlama.

K-2. Konuya gűre deđiřiyor tabii bađlama gitar en çok ta blok flűt kalabalık sınıflarda bir ders saatinde zorlanmadan űđretebildiđim için. En çok kullandıđım Blok flűt.

K-3. Műzik, Orga ihtiyaç duyuyorum. Műzik dersini daha canlı, eđlenceli ve űđrenci katılımını arttırıcı dikkat çekici hale getirdiđini dűřűnműyorum.

K-4. Orga ihtiyaç duyuyorum.

K-5. Eğer müzik sınıfı yoksa gitar eğer müzik sınıfı var ise Org. Çünkü okul şarkılarında gitarla veya Orgla eşlik ettiğim zaman öğrenciler şarkının ritmine daha iyi uyum sağlıyor ve şarkıyı daha doğru bir şekilde söylüyor.

K-6. Eşlik olarak ilk akıma gelen gitar çalgısının okullarda daha kullanışlı olduğunu düşünüyorum. Keman çalgısıyla eşlik çok uygun gelmiyor bana. ayrıca keman çalarken söylemekte zor olabiliyor.

K-7. Bağlama ihtiyacı hissediyorum. Org, gitar gibi enstrümanlar alt yapı yapabilme ve şarkı söyletebilme adına, bağlama ise bölge şartlarından kaynaklı çocukların hem çalmayı hem duymayı çok istedikleri bir çalgı olduğundan ihtiyaç duyduğum çalgılardır. En çok ihtiyaç duyduğum bağlama.

K-8. Org eşlik için daha uygun olduğunu düşünüyorum,

K-9. Gitar tercih ediyorum öğrenciler daha çok seviyor.

K-10. Bağlama eşlik yapmak söylemek için.

K-11. Bağlamaya daha çok ihtiyaç duyuyorum.

K-12. Gitara ihtiyaç duyuyorum güncel eserler daha çok sevilir.

K-13. Bağlama. müfredat daha çok bunları gerektiriyor.

K-14. Org okul kitaplarındaki şarkılar bu çalgılara yönelik.

K-15. Org. Çalıp söylemek daha kolay.

K-16. Konuya göre kullandığım çalgı değişiyor. Daha çok ihtiyaç duyduğum gitar çalgısı.

K-17. Konuya göre değişiyor Org derste daha kullanışlı.

K-18. Yerine göre bağlama gitar Org blok flüt daha ergonomik ihtiyacı karşılıyor o yüzden. En çok org kullanıyorum.

K-19. org müfredattan dolayı.

K-20. Org melodika blok flüt müfredattaki eserler için uygun olan çalgılar bunlar. En çok ta org.

Soru 4. Derslerinizde keman çalgısını hangi durumlarda kullanmaya ihtiyaç duyuyorsunuz?

K-1. Kemana uygun olan eserlerde ve sınıflarda kullanmaya çalışıyorum. Kemanın dikkat çekeceği küçük yaş guruplarındaki sınıflarda 5. ve 6. Sınıflardan ziyade 7. ve 8. Sınıflarda daha uygun olduğu kanısındaım genellikle dikkat ekmede.

K-2. Dikkat çekmek amacıyla.

K-3. Müzik derslerinde genel anlamda keman çalgısını makamsal vb. müziklerin melodilerini seslendirip tanıtımak adına kullanabiliyorum.

K-4. Öğrencilerim ortaokul düzeyinde olduğu iim şarkı ğretimi, ses ve nota ğretimi, çalgı tanıtımı gibi durumlarda ihtiyaç duymaktayım

K-5. Öğrencilerimin kemana daha iyi tanınması ve herhangi bir enstrüman çalmak isteyen öğrencileri güdüleme amaçlı kullanıyorum. Aynı zamanda müziğe daha iyi adapte oluyorlar.

K-5. Öğrencilerimin kemana daha iyi tanınması ve herhangi bir enstrüman çalmak isteyen öğrencileri güdüleme amaçlı kullanıyorum. Aynı zamanda müziğe daha iyi adapte oluyorlar.

K-5. Derslerimde genellikle keman çalgısını öğreteceğim şarkının akorlarını akıllı tahtada midi olarak açıp ona eşlik olarak kullanıyorum.

K-6. Çocukların solo ya da koroda tona girebilmeleri için kullanıyorum.

K-7. ğreteceğim şarkıların şan bölümlerini öğretirken ihtiyaç duyar ve kullanırım.

K-8. Solo çalmak için bazen de dikkat çekmek için.

K-9. Bazen duyuyorum solo eser çalmak için bir de dikkat çekmek için.

K-10. Bazen duyuyorum solo eser çalmak için.

K-11. Solo çalmak için.

K-12. algıyı tanıtımak için.

K-13. Klasik dönem çalgı tanıtımı için.

K-14. Klasik dönem anlatağım zaman çalgı tanıtımı için.

K-15. Solo çalmak için.

K-16. Öğrencilerin dikkatini çekmek için kullanıyorum öğretmenin sürekli aynı çalgıları kullanması öğrencilere sıkıcı gelebiliyor.

K-17. Çok az ihtiyaç duyuyorum çalgıyı tanıtmış olmak için bazen de küçük solo şeyler çalmak için.

K-18. Çok ihtiyaç duymuyorum nadiren tanıtmak ve dikkat çekmek amaçlı kullanıyorum.

K-19. Farklılık olsun diye arada dersi monotonluktan kurtarmak öğrencilerin dikkatini çekmek amacıyla dikkat çekmek için.

K-20. Dikkat çekme çalgıyı tanıtmak için.

Soru 5. Derslerinizde bir çalgı ile eşlik veya seslendirme olmasının gerekliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

K-1. Müzik dersi çalma-söyleme olarak bir bütün olduğu için enstrüman eşliksiz bir müzik dersi düşünülemez.

K-2. Mutlaka olmalı.

K-3. Solo çalgıyı desteklediği ve daha güçlü kıldığı kanısındayım.

K-4. Gerekli olduğunu düşünüyorum. Enstrümana eşlikle öğrencinin hangi tondan gireceği hangi ritimle devam edeceğini bilebilecektir. Öğrencide yalnızlık hissi oluşmayacak bu durum da öğrencinin kendini güvende hissetmesine neden olacaktır.

K-5. Aslında daha çok enstrüman daha iyi müzik yapabilmektir. Çünkü bir enstrüman olunca şarkılar eksik yapılmış gibi geliyor yani mecazen yavan kalıyor. Bu durum öğrencilerin daha az keyif almasına yol açıyor. Aksine öğrenciler farklı enstrüman öğrense ve şarkılara eşlik ederlerse bence ortaya harika ürünler ortaya çıkar hatta müzik alanında bayağı ilerleme olur.

K-6. Çok seslilik kavramını içselleştirmek için mutlaka gerekli diye düşünüyorum.

K-7. Kesinlikle olmalı. Keman solo bir çalgı olduğu için eşlik çalgısı gerekli.

K-8. Mutlaka gerekli dersi sıkıcı olmaktan çıkarıyor

K-9. Kesinlikle gerekli yoksa müzik dersinin diğer derslerden farkı olmaz, çocuklar eşlik olunca daha motive oluyorlar.

K-10. Eşlik önemli çocuklar derse daha çok motive oluyor tonda kalıyorlar.

K-11. Evet gerekli müziklerin öğrencilerin aklında daha kalıcı olması için

K-12. Kesinlikle olmalı dersi eğlenceli kılıyor.

K-13. Gerekli olduğunu düşünüyorum

K-14. Müzik dersi çalgısız düşünülemez bence zaten okulda bunun eğitimini alıyoruz.

K-15. Çalgı dersin olmazsa olmazdır mutlaka gereklidir bende derslerimde yapıyorum.

K-16. Kesinlikle gerekli olduğunu düşünüyorum dersi çekici hale getiriyor.

K-17. Bence gerekli eşlik dersi daha güzelleştiriyor.

K-18. Çocuklar sürekli çalgı ile ders işlemek istiyorlar bu açıdan bu onları motive ediyor gerek motivasyon gerek dikkat çekme gerek çalgı tanıtımı açısından gerekli olduğunu düşünüyorum

K-19. Gerekli bence 4 sene çalgı eğitimi alıyoruz derste de kullanmalıyız.

K-20. Çok gerekli öğrencilerin tonda kalmalarını sağlıyor.

Soru 6. Derslerinde ağırlıklı olarak hangi çalgılardan yararlanıyorsunuz? Neden?

K-1. Okulun bulunduğu mahalle itibari ile öğrencilerin maddi durumunun aşırı yetersiz olmasından dolayı kullanıma uygun olan ve maddi olarak da herkesin alabileceği bir enstrüman olan blok flüt ten yararlanmaktayız.

K-2. Kendim Org ile eşlik ediyorum okulda daha kullanışlı diye.

K-3. Org, gitar; Müzik dersini daha eğlenceli ve dinamik kıldığı için. Vurmalı çalgılar; müziğe bir denge ve düzen getirip öğrencilerin algısını canlı tuttuğu için. Melodika; öğrenciler için daha ekonomik ve kullanımının kolay olması.

K-4. Okulun fiziki yapısı, çevrenin sosyo-ekonomik yapısı ve çalgıların taşınabilirliği açısından keman ve bağlama kullanıyorum

K-5. Öğrencilerimin kemanı daha iyi tanınması ve herhangi bir enstrüman çalmak isteyen öğrencileri güdüleme amaçlı kullanıyorum. Aynı zamanda müziğe daha iyi adapte oluyorlar.

K-6. Org gitar ve blok flüt çok sesliliğe ve eşliğe daha uygun diye

K-7. Org, Org ve gitar enstrümanlarından, öğrencilere söylediği şarkılara eşlik etme sebebiyle yararlanıyorum.

K-8. Gitar bağlama Org, güncel parçalar çalmak için eşlik için daha uygun

K-9. Org gitar derslerde daha uygun olduğunu düşünüyorum

K-10. Org bağlama gitar vurmali çalgılar daha popüler oldukları için.

K-11. Bağlama ve Org müfredattaki şarkılar bu çalgıları gerektiriyor.

K-12. Org bağlama gitar derslerde daha uygun olduğunu düşünüyorum birde öğrenciler dışarıdan özellikle bağlama ve gitar kursu alıyorlar ilgileri bu çalgılara daha fazla.

K-13. Org bağlama gitar ergonomik ve kolay.

K-14. Bağlama gitar derslerde daha uygun olduğunu düşünüyorum

K-15. Org gitar bağlama çalip söylemek güzel oluyor.

K-16. Gitar blok flüt bağlama Org çalması ve öğretmesi daha kolay.

K-17. Org gitar bağlama blok flüt ders için daha uygun bence.

K-18. Org gitar bağlama müfredattaki şarkılar bu çalgılara uygun o yüzden.

K-19. Gitar bağlama Org dersin içeriği onu gerektiriyor.

K-20. Org gitar melodika bağlama vurmali çalgılar derste daha kullanışlı.

Soru 7. Kemanın okul şarkılarına seslendirme amaçlı kullanılabilirliği açısından uygun olup olmadığı konusunda ne düşünüyorsunuz?

K-1 5-6-7-8. Sınıflar da müzik ders kitabındaki her şarkı veya türkü için keman eşliğinin uygun olacağını düşünmüyorum. Tabi bu sadece keman için değil diğer müzik aletleri içinde geçerli. Yalnız tek bir müzik aletinin tüm müzik eserlerinde kullanılması yeterli olmayacağı kanısındayım.

K-2. Çok ta uygun olmadığı kanaatindeyim.

K-3. Kemanın okul şarkılarına eşlik açısından kullanımında bir sıkıntı görmüyorum.

K-4. Keman çalgısının bütün okul şarkılarına uygun olmadığını düşünüyorum. Her çalgıyı kendi türünde eşlik olarak kullanırsak daha iyi sonuçlar çıkacağına inanıyorum

K-5. Her okul şarkısında kullanılabileceğini düşünmüyorum. Bazı şarkıları kemanla deniyorum eşliğe uygun ise kemanla eşlik ediyorum değilse gitarla eşlik ediyorum.

K-6. Kemanın eşlik için çok uygun olmadığını düşünüyorum çünkü solo bir enstrüman

K-7. Şan kısımlarını çalma adına kullanılabilir fakat öğretimde Org ve gitar daha etkilidir diye düşünüyorum.

K-8. Çok uygun olmadığını düşünüyorum okul şarkılarına daha çok Org gitarın daha uygun olduğunu düşünüyorum.

K-9. Çok uygun olmadığını düşünüyorum daha çok gitar Org bağlama uygun.

K-10. Çok uygun olmadığını düşünüyorum.

K-11. Uygun değil bence.

K-12. Çok uygun olmadığını düşünüyorum

K-13. Eşlik denince aklıma Org gitar geliyor çok uygun olmadığını düşünüyorum.

K-14. Bence uygun. Çalıp söylemek zor olsa da eşlikte yapılabilir

K-15. Çok uygun olmadığını düşünüyorum

K-16. Kemanın daha çok solo bir çalgı olduğunu düşünüyorum eşlik amaçlı çok kullanılabileceğini düşünmüyorum.

K-17. Kemandansa Org gitar eşlik için daha uygun keman eşlik amaçlı çokta uygun değil.

K-18. Keman solo bir çalgı eşlik değil bence kemanla da eşlik yapılır ama çok ta uygun değil.

K-19. Basit parçalar olduğu için kemanda çalması kolay kullanılabilir. Fakat çok uygun değil.

K-20. Çok uygun olmadığını düşünüyorum keman daha çok solo bir çalgı.

Soru 8. Keman eğitimi sürecinde, öğretmeninizle çalıştığınız etüt ve eserlerin, müzik öğretmenliğine uygunluğu konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

K-1. O dönem çalıştığımız etüt ve eserlerin şimdiki ortaokul 5-6-7-8. Sınıf ders kitabındaki eserler ve bu eserlerin türlerinin pekte bir benzerlik veya uygunluk taşıdığını göremiyorum. Üniversite müzik öğretmenliği programında daha ağır ve öğretmenliğin seviyesinden yukarda konservatuar eserleri seviyesine yakın eserler çalmaya çalıştığımız kanısındayım

K-2. Keman eğitimimiz sürecinde hep batı müziği çalıştık ama atandığımızda farklı şarkılar çalmak zorunda kaldık. Çok ta uygun değil.

K-3. Keman eğitiminde yer alan etütlerin ve eserlerin, öğrencinin niteliğini geliştirebilecek düzeyde olması gerekir. Ayrıca keman eğitiminde keman edebiyatının temel eserlerinin verilmesi, temel etütlerin çalışılması gerekmektedir. Okul şarkılarının da keman repertuarlarına eklenmesi müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öğretmen niteliklerini arttıracacağı kanısındayım. Bu nedenle öğretme ve öğrenme amaçlı eser ve etüt çalışmalarının yapılması gerektiğini düşünüyorum.

K-4. Öğretmenlerimizle çalıştığımız etüt ve eserlerin keman eğitimi ve öğretimi açısından uygun olduğunu düşünmekle birlikte ortaokul düzeyinde ki öğrenciler için bu etüt ve eserlerin uygun olmadığı düşüncesindeyim

K-5. Keman eğitimi süresince aldığım eğitimin şarkılardaki hâkimiyetime ve teknik olarak iyi çalmamda daha iyi olduğunu düşünüyorum.

K-6. Çok uygun olduğunu düşünmüyorum genellikle okul kitaplarında Org ve bağlama ile eşlik edilip çalınabilecek eserler var.

K-7. Çalıştığım etüt ve eserler müzik öğretmenliğinde bu enstrümanı kullanabilmem adına gayet uygun ve verimliydi.

K-8. Genellikle klasik batı eğitimi aldığımız için okullardaki şarkıların daha çok Org ve bağlama ile çalınabileceği düşüncesindeyim.

K-9. Uygun olmadığını düşünüyorum

K-10. Bence uygun değil eğitim sürecindeki eser ve etütler okul müfredatını pek karşılamıyor

K-11. Hiç uygun değil üniversitede öğrencilerin anlamayacağı eserler çalıştık

K-12. Uygun olmadığını düşünüyorum komalı eser çalışmadık.

K-13. Uygun olmadığını düşünüyorum kemanla çalınabilecek eser sayısı az.

K-14. Bence uygun çalıştığımız eser ve etütler geliştirici.

K-15. Uygun olmadığını düşünüyorum

K-16. Çok uygun değil ama daha öncede dediğim gibi zor eser çalan okuldaki şarkıları rahatlıkla çalar.

K-17. Uygun olmadığını düşünüyorum

K-18. Uygun olmadığını düşünüyorum

K-19. Uygun olmadığını düşünüyorum

K-20. Uygun olmadığını düşünüyorum derslerde daha çok farklı türde müzikler var.

Soru 9. Müzik derslerinde Türk Sanat Müziği eserlerinin, okullarda keman çalgısı ile kullanılabilirliği konusunda ne düşünüyorsunuz?

K-1.Eşlik olarak tabi ki Türk sanat müziğinin içinde olan bir çalgıdır keman. Bu yüzden kullanılması hem doğru hem de uygundur diye düşünüyorum. Fakat bu kullanım öğrenciler için sadece bir dinleti mahiyetinde olacaktır. Çünkü öğrencilerin bu tür eserleri kendilerinin çalabilmeleri maalesef mümkün değildir.

K-2. Gerek duyulursa çalınabilir. Fakat aldığımız eğitimde pek çalıştığımız bir tarz değil

K-3. Kemanda Türk sanat müziği eserlerini seslendirmek için makam bilgisi ve çalgıda bunu uygulayabilir bir düzeyde eğitim almış olması keman çalgısının kullanılabilirliği açısından önemlidir kullanılabilir diye düşünüyorum.

K-4. Keman çalgısının Türk Sanat Müziği ile kullanılabileceğini düşünüyorum.

K-5. Keman, ülkemizde Türk Sanat Müziğine uygun olan enstrümanlardan biridir. Okulda da eserlere eşliği konusunda herhangi bir problem olabileceğini düşünmüyorum.

K-6. Çok uygun olduğunu düşünmüyorum genellikle okul kitaplarında Org ve bağlama ile eşlik edilip çalınabilecek eserler var. Aldığımız eğitimin içeriğinde de Türk Sanat Müziği yok.

K-7. Sanat müziği eserleri için kullanabileceğim yegane enstrüman olduğunu düşünüyorum.

K-8. Okullarda sanat müziğinin çok ilgi çektiğini ve karşılık bulduğunu düşünmediğim için kemanda çok kullanılabilir olduğunu düşünmüyorum.

K-9. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum

K-10. Uygun olduğunu düşünüyorum.

K-11. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-12. Uygun olduğunu düşünüyorum

K-13. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum

K-14. Çalgı eğitimimizde pek sanat müziği görmedik ama Türk sanat müziği derslere kullanılabilir bence.

K-15. Eğitimimizde hep batı müziği vardı. Öğretilseydi kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-16. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-17. Uygun olmadığını düşünüyorum.

K-18. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-19. Uygun olmadığını düşünüyorum.

K-20. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

Soru 10. Müzik derslerinde Türk Halk Müziği eserlerinin, okullarda keman çalgısı ile kullanılabilirliği konusunda ne düşünüyorsunuz?

K-1. Sanat müziği kadar uygun olacağını sanmıyorum. Tabi ki bu tını ve kulak lezzeti ile ilgili bir durum. Ayrıca şunu da söylemek isterim ki yeni nesil çocukların pop müziği

dışında sanat müziği ve halk müziğini hele ki bu yaş gurubunda dinleyenlerin çok ama çok azınlıkta olduğunu görmekteyiz.

K-2. Uygun olmaz daha çok bağlama uygun olur.

K-3. Türk halk müziği eserlerinin de Keman çalgısında kullanımı için Türk müziği eğitiminin alınmış olması keman çalgısının kullanılabilirliği açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

K-4. Halk müziğinde kullanılabileceğini düşünmekle birlikte Halk müziği için daha uygun çalgıların olduğu kanısındayım.

K-5. Keman, ülkemizde Türk Halk Müziğine uygun olan enstrümanlardan biridir. Okulda da eserlere eşliği konusunda herhangi bir problem olabileceğini düşünmüyorum.

K-6. Komalı eserlerde sıkıntı oluyor eser komalı değilse genel anlamda kullanılabilir.

K-7. Halk müziğine gayet uygun ve kullanılabilir bir çalgı olduğunu düşünüyorum.

K-8. Halk müziği deyince aklıma bağlama geliyor çok ta kullanılabilir olduğunu düşünmüyorum.

K-9. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-10. Uygun olduğunu düşünüyorum ama bağlama daha uygun.

K-11. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-12. Uygun olduğunu düşünüyorum.

K-13. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-14. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-15. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünmüyorum.

K-16. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-17. Uygun olmadığını düşünüyorum.

K-18. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-19. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

K-20. Kullanılabilirlik açısından uygun olduğunu düşünüyorum.

Soru 11. Sizce okullarda okul çalgısı olarak en uygun çalgı ya da algılar hangileridir?

K-1.Bence en uygun algılar blok flüt ve melodikadır. Hem maliyetleri hem de 1 ders saatinde basit olarak öğrencilere öğretilebilecek algılar olduğundan dolayı diye düşünüyorum. Çocukların ilgi alanında olan pop müziği ve bundan dolayı da gitar tercih edilen bir müzik aleti olacağı da bir gerçek.

K-2. Melodika, blok flüt, kolay algılar oldukları için.

K-3. Okulların bulunduğu şartlar çalgı kullanımını farklı kıldığı düşüncesindeyim.Daha çok org gitar ders içeriğine uygun.

K-4. Gitar, org gibi çalgıların daha uygun olduğu düşüncesindeyim. Bu algıların taşınabilir olması ve akordunun kolay yapılması gibi faktörler bu algıları daha uygun kılmakta.

K-5. Bence okullarda akorların rahat kullanılabildiği enstrümanların en uygundur. (gitar, org)

K-6. Org, gitar, popüler ve eşlik için kolay olduğu için.

K-7. Org, gitar okul çalgısı olarak hem eşlik etme, hem verimlilik adına en gerekli ve en uygun algılardır.

K-8. melodika blok flüt içeriğe uygun.

K-9. Gitar Org eşlik yapmaya uygun birde popüler parçalar dikkat çekiyor.

K-10. Gitar Org çalması daha kolay.

K-11. Bağlama vurmali algılar müfredattaki eserler daha çok bu çalgılarla alınıyor.

K-12. Gitar Org ders için uygun çalgı oldukları için.

K-13. Gitar Org eşlik için çok uygun.

K-14. Org başta gelir ve gitarda uygun olur çalıp söylemek kolay.

K-15. Gitar Org blok flüt eşlik aynı anda çalıp söylemek için.

K-16. Çok sesli olmasından dolayı org gitar

K-17. Bağlama vurmali algılar eşlik yapmaya uygun olduğu için.

K-18. Bağlama vurmali çalgılar kullanılması daha kolay

K-19. Bağlama ve vurmali çalgılar uygun hem çalıp söyleyebilirsiniz

K-20. Bağlama ve vurmali çalgılar müzik dersinin amacına daha uygun.

Soru 12. Tekrar okula dönme şansınız olsaydı hangi ana çalgıyı seçerdiniz? Neden?

K-1. Ben ilk tercihim olan bağlamayı seçmeyi isterdim. Zaten o zamanda ilk sıraya yazdığım bağlamaydı fakat kontenjan olayından dolayı 2. tercihim kemanı seçmek zorunda kalmıştım. Basit mantıkla söylemek gerekirse dinlediğim ağırlıklı müzik türlerinden dolayı çalamakta daha iyi olacağım bağlamayı İsterdim.

K-2. Gitar seçerdim çünkü dinlediğim müziklere uyuyor.

K-3. Tekrar aynı çalgıyı kemanı seçerdim. Hem sevdiğim için hemde keman eğitiminden kaynaklı.

K-4. Yan flütü seçerdim. Çünkü ortaokullarda görev yaptım/yapıyorum. Yan Flütle öğrencilere daha verimli olacağımı müzik dersini daha çok sevdireceğime inanıyorum.

K-5. Tekrar keman seçerdim. Çünkü aynı zamanda piyano dersleri zorunluydu ve okul şarkılarında kullanabilirdim. Fakat mezun olduğunuz zaman atandığınızda bazı okullarda müzik sınıfı olmuyor yada piyano olmuyor. Piyano taşınması zor bir enstrüman olduğu için ve maliyeti yüksek olduğu için okullarda problem oluyor. Bu yüzden benim düşüncem müzik eğitimimde ana çalgı eğitimi dışında zorunlu olarak piyano ve gitar dersi verilseydi. Çünkü çoğu öğretmen atandıktan sonra okulun fiziki şartlarına göre yeniden enstrüman öğrenmeye başlıyor.

K-6. Keman seçerdim Her insanın bir enstrümanı olduğunu düşünüyorum.

K-7. Tekrar keman seçerdim. Diğer enstrümanları kendi başıma etüt yaparak öğrenebileceğimi düşünüyorum fakat kemanın eğitmensiz öğrenilebilecek bir çalgı olduğunu düşünmüyorum.

K-8. Yine keman seçerdim çok seviyorum.

K-9. Keman seçerdim çünkü evrensel bir çalgı ve seviyorum.

K-10. Keman seçerdim çünkü perdesiz çalgı beni daha çok ifade ediyor.

K-11. Keman seçerdim çünkü sesini seviyorum.

K-12. Gitar seçerdim derslere kullanmak daha kolay aynı anda şarkıda söyleyebilirsiniz.

K-13. Okullarda kullanmak için gitar yada bağlama seçerdim.

K-14. Keman seçerdim çünkü diğer enstrümanları kendi çabamla öğrenebilirim.

K-15. Piyano seçerdim her tür müzikte kullanılabilir.

K-16. Yine keman tabi ki. Farklı özel bir çalgı olduğu için.

K-17. Bağlama seçerdim çalıp söylemesi güzel oluyor öğrencilerde seviyor.

K-18. Gitar seçerdim taşınması kolay çok sesli bir çalgı popüler parçalarında çalabiliyorsunuz.

K-19. Piyano seçerdim çünkü çok sesli temel bir çalgı.

K-20. Piyano seçerdim. Tek başına bir orkestra gibi çünkü hem solo hemde eşlik çalgısı.

5. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

5.1.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarından Keman Çalgısının Gerekliliği Konusunda Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Nasıldır? ” alt problemiyle ilgili sonuçlar ve öneriler şu şekildedir.

Tablo 1. Keman çalgısının müzik eğitimi anabilim dallarında gerekliliği.

	Frekans	Yüzde
Keman gereklidir	18	% 90
Keman gerekli değildir	2	%10
Toplam	20	% 100

Araştırmaya katılan 20 Müzik öğretmeninden 18’ i Keman çalgısının Müzik anabilim dallarında olması gerektiğini kalan 2 müzik öğretmeni de olmaması gerektiğini ifade etmiştir. Keman çalgısının olmaması gerektiğini savunan 2 Müzik öğretmeni Üniversite hayatı bittikten sonra derslerde kemana ihtiyaç duymadıklarını bu yüzden gerekli olmadığını ifade etmiştir.

Keman çalgısının olması gerektiği konusunda görüş bildiren 18 Müzik öğretmeni kemanın evrensel bir çalgı olması, orkestralarda kullanılması, değerli bir klasik enstrüman olması, perdesiz olması, bir çok müzik türünde kullanılması, yaylı bir çalgı olması sebebiyle müzik öğretmenliği ana bilim dallarında olması gerektiği yönünde düşüncelerini paylaşmıştır.

5.1.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Alınan keman eğitiminin okullarda müzik derslerinde kullanılabilirliği açısından müzik öğretmenlerinin görüşleri nasıldır?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 2. Okullarda keman’ın kullanılmasına yönelik görüşler.

	Frekans	Yüzde
Alınan eğitim kullanılabilir	15	% 75
Alınan eğitim kullanılamaz	5	% 25
Toplam	20	% 100

Katılımcıların 15’ i üniversitede aldıkları ana çalgı eğitiminin müzik derslerinde kullanılabilir olmadığını ifade etmiştir. 5 katılımcı ise müzik derslerinde kullanılabilir olduğunu ifade etmiştir. Aldıkları ana çalgı eğitiminin müzik derslerinde kullanılabilir olmadığını ifade eden 15 öğretmen müzik öğretmenliğinde öğrenilen eser ve etütlerin müfredatla çok bağlantılı olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Müzik derslerinde kullanılabilir olduğunu ifade eden öğretmenler okul hayatında öğrendikleri etüt ve eserleri okulda kullandıklarını ifade etmişlerdir.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Müzik öğretmenlerinin derslerinde keman dışında başka çalgılardan faydalanma durumları nasıldır?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 3. Anaçalgı dışında başka çalgılardan faydalanma durumları.

	Frekans	Yüzde
Org	10	% 50
Bağlama	5	% 25
Gitar	4	% 20
Blok fülüt	1	% 5
Toplam	20	% 100

Katılımcılar müzik türüne göre çalgılara ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Org, Gitar, Bağlama, Vurmalı çalgılar, Blok flüt, Melodika çalgılarını kullandıklarını ifade etmişlerdir.

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Derslerinizde keman çalgısını hangi durumlarda kullanmaya ihtiyaç duyuyorsunuz?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 4. Keman’ı derste hangi durumlarda kullanma durumları.

	Frekans	Yüzde
Dikkat çekme	7	%35
Çalgı tanıtmak	7	% 35
Solo çalma	5	% 25
Seslendirme	1	% 5
Toplam	20	% 100

Katılımcılar derslerde keman çalgısını solo çalmak, çalgıyı tanıtmak, Dikkat çekmek ve şarkıların şan bölümlerini çalmak amacıyla kullandıklarını söylemişlerdir.

5.1.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Müzik öğretmenlerinin derslerinde bir çalgı ile seslendirmesi gerekliliğiyle ilgili görüşleriniz nelerdir?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 5. Çalgı ile seslendirme gerekliliği.

	Frekans	Yüzde
Eşlik gereklidir	20	%100
Eşlik gerekli değildir	0	% 0
Toplam	20	%100

Katılımcıların tamamı derslerde eşlik olması gerektiğini ifade etmiştir. Katılımcılar eşlik ile çalışmanın kulak gelişimine katkı sağladığını, dersi daha cazip

hale getirdiğini, çalışılan eserlerin daha kalıcı olduğunu ve öğrencilerin derse daha fazla motive olduklarını söylemişlerdir.

5.1.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Müzik öğretmenlerinin derslerinde ağırlıklı olarak faydalandıkları çalgılar nelerdir? Neden?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 6. Derslerde kullanılan çalgılar.

	Frekans	Yüzde
Org	10	% 50
Bağlama	5	% 25
Gitar	4	% 20
Blok flüt	1	% 5
Toplam	20	% 100

Katılımcıların tamamı org, bağlama, gitar vurmali çalgılar, blok flüt, melodika, çalgılarından yararlandıklarını ifade etmişlerdir.

5.1.7. Yedinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Kemanın okul şarkılarına seslendirme amaçlı kullanılabilir olup olmadığıyla ilgili görüşleri nasıldır?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 7. Kemanın okul şarkılarını seslendirmede kullanılabilirliği

	Frekans	Yüzde
Eşlik için uygundur	2	% 10
Eşlik için uygun değildir	18	%90
Toplam	20	% 100

Katılımcıların 18’i kemanın solo bir çalgı olması sebebiyle eşlik amaçlı kullanıma çok uygun olmadığını ifade etmişlerdir. 2 katılımcı ise kullanılabilirlik açısından bir sıkıntı olmayacağı yönünde fikir beyan etmişlerdir.

5.1.8. Sekizinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Keman eğitimi sürecinde, öğretmeninizle çalıştığınız etüt ve eserlerin, müzik öğretmenliğine uygunluğu konusundaki düşünceleriniz nelerdir?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 8. Lisansta çalışılan etüt ve eserlerin kullanımı.

	Frekans	Yüzde
Etüt ve eserler uygundur	5	%25
Etüt ve eserler uygun değildir	15	%75
Toplam	20	% 100

Katılımcıların 15’i çalışılan etüt ve eserlerin müzik öğretmenliğine uygun olmadığını çok üst seviyelerde olduğunu kalan 5 katılımcı ise etüt ve eserlerin geliştirici olması sebebiyle uygun olduğunu söylemişlerdir.

5.1.9. Dokuzuncu Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde Türk Sanat Müziği eserlerinin, keman çalgısı ile seslendirilebilirliği konusunda görüşleri nasıldır?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 9. TSM eserlerini keman ile seslendirme durumu

	Frekans	Yüzde
Keman ile seslendirilebilir	19	% 95
Keman ile seslendirilemez	1	% 5
Toplam	20	% 100

Katılımcıların 19’u Müzik derslerinde Türk Sanat Müziği eserlerinin, okullarda keman çalgısı ile kullanılabilir olduğunu fakat eğitim süreçlerinde bu alanda çalışmalarını pek gerçekleştirmediklerini ifade etmişlerdir. 1 Katılımcı öğrencilerin ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

5.1.10. Onuncu Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde Türk Halk Müziği eserlerinin, keman çalgısı ile seslendirilebilirliği konusunda görüşleriniz nasıldır?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 10. THM eserlerini keman ile seslendirme durumu.

	Frekans	Yüzde
Keman ile seslendirilebilir	16	% 80
Keman ile seslendirilemez	4	% 20
Toplam	20	% 100

Katılımcıların 16’ sı kullanılabilir olabileceğini bağlama ile icrasının daha doğru olacağını söylemişlerdir. Katılımcıların 4’ ü ise uygun olmadığını ifade etmiştir.

5.1.11. Onbirinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Müzik öğretmenlerinin okullarda okul çalgısı olarak en uygun çalgı ya da çalgıların neler olduğuyla ilgili görüşleri nelerdir?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 11. Müzik eğitimi sürecine en uygun çalgı.

Çalgı	Frekans	Yüzde
Org gitar	10	% 50
Bağlama vurmali çalgılar	7	% 35
Blok fülüt melodika	3	% 15
Toplam	20	% 100

Katılımcılar gitar, bağlama, org, vurmali çalgılar, blok fülüt, melodika çalgılarının derslerine uygun olduğu yönünde beyanda bulunmuşlardır.

5.1.12. Onikici Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Çalışmanın “Müzik öğretmenlerinin tekrar lisans eğitimine dönmeleri durumunda seçecekleri çalgılarla ilgili görüşleri nelerdir?” Alt problemiyle ilgili sonuçlar şu şekildedir.

Tablo 12. Lisans eğitimine geri dönme durumunda seçilmesi düşünülen çalgı.

Çalgı	Frekans	Yüzde
Keman	10	%50
Gitar	4	%20
Piyano	3	%15
Bağlama	2	%10
Flüt	1	%5
Toplam	20	%100

Katılımcıların 10’u keman 4’ü gitar 1’i flüt 3’ü piyano 2’si bağlama çalgılarını seçmeyi düşünmüşlerdir.

5.2. Öneriler

1. Keman çalgısının müzik eğitimi anabilim dallarında olmasının doğru olduğunu bu şekilde devam etmesi gerektiği görülmüştür. Bu bağlamda çalgı müfredatının eğitim müziği dağarı, THM ve TSM eserleri düşünülerek düzenlenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.
2. Katılımcılar, üniversitede aldıkları ana çalgı eğitimini sadece okullarda ders esnasında kullanmak amacıyla öğrendiklerini düşünmektedirler. Keman repertuarındaki etüt ve eserler müzik derslerinde kullanmak için değil, çalgıda beceriyi kazanmak için olduğu vurgulanmalıdır. Keman öğrenimi sırasında geçirilen sürecin o çalgıyı öğrenmek için olduğu, keman çalgısının okullardaki kullanım ile keman öğrenimi sürecinin farklı özellikler taşıdığı, öğretmen adaylarının bu konuda farkındalıklarının arttırılmasının gereği önemli görülmektedir.

3. 1992 yılında Erdal Tuğcuların Türkiye’de Müzik Öğretmenlerinin, Müzik Eğitimi Bölümlerinde Aldıkları Çalgı Eğitiminin Müzik Öğretmenliklerine Yansıması adlı yayımlanmamış tezinde Blok flüt, org, bağlama çalgıları ağırlıklı olarak kullanılan çalgılar olarak belirtilmiştir. Aradan geçen 27 yıl içerisinde benzer tercihlere rastlanmıştır. Günümüzde yapılan bu çalışmada Müzik öğretmenlerinin derslerinde daha çok Org, Gitar, Bağlama, Vurmalı çalgılar, Blok flüt, Melodika çalgılarına ihtiyaç duydukları ve kullandıkları görülmüştür. Bu sonuca göre müzik eğitimi anabilim dallarında bu çalgıların ana çalgı dışında okul çalgıları adı altında öğretilmesinin doğruluğu ve gerekliliği bir kez daha görülmüştür. Bu derslerin saat sayılarının arttırılmasının yararlı ve gerekli olacağı önerilebilir.
4. Derslerde keman çalgısının solo çalmak, çalgıyı tanıtmak, dikkat çekmek ve şarkıların şan bölümlerini çalmak amacıyla kullandıklarını söylenmiştir. Bu sonuca göre kemanın derste eşlik amacıyla kullanılmadığı eşlik amaçlı başka çalgılara yöneldiği söylenebilir. Müzik öğretmenin ana çalgısı dışında derste farklı çalgılarda kullanmasının gerekli olduğu gözlemlenmiştir.
5. Müzik öğretmenleri derslerde eşlik olmasının gerekli olduğunu söylemişlerdir. Müzik eğitimi ana bilim dallarında eşlik dersinin saat sayısının arttırılmasının yararlı olacağı söylenebilir.
6. Müzik öğretmenin ana çalgısı dışında bu çalgılara da ihtiyaç duyduğu, okul şarkılarına eşlik edebilecek kadar bir okul çalgısının öğretilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.
7. Gelen cevaplar neticesinde kemanın solistlik özelliği ön plana çıkmıştır. Okul şarkılarına daha çok başka çalgılarla eşlik yapılması, keman çalgısının şarkıları seslendirme amaçlı kullanımının ve lisans keman repertuarının düzenlenmesinde bu amacında göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.
8. Kemanda çalışılan etüt ve eserlerin o çalgıda teknik beceri kazanmak için olduğunun eğitim süreci içerisinde öğretilmesi gerektiği önerilmektedir.

9. Müzik eğitimi ana bilim dallarında Türk Sanat Müziği ve Türk Sanat Müziği eser ve etütlerinin de yer almasının yararlı olacağı düşünülmektedir.
10. Bağlama çalgısının geleneksel müziklerimizin öğrenilmesi açısından okullarda öğretilbilecek türkülerini çalabilecek kadar bilinmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.
11. Müzik eğitimi ana bilim dallarında ana çalgı dışında bağlama, gitar, vurmali çalgılar, blok flüt gibi çalgılara yeteri kadar zaman ayrılmasının faydalı olacağı söylenebilir.
12. 1992 yılında Erdal Tuğcuların Türkiye’de Müzik Öğretmenlerinin, Müzik Eğitimi Bölümlerinde Aldıkları Çalgı Eğitiminin Müzik Öğretmenliklerine Yansıması adlı yayımlanmamış tezinde Müzik Öğretmenlerinin Yeniden Eğitimini Almak İstedikleri Çalgılar olarak Piyano, Gitar, Bağlama, org, ve şan görülmekte bu çalgıları genel müzik eğitiminde daha işlevsel kılmak için seçtikleri vurgulanmaktadır. Günümüzde yapılan bu araştırmada ulaşılan sonuçlara göre; keman çalgısı müzik derslerinde az kullanılmasına rağmen katılımcı öğretmenlerin yarısı tarafından tekrar seçilmiştir. 1 Katılımcı çalıp söylemesi mümkün olmayan flüt çalgısını seçmiştir. Bu tercihler mesleki anlamda daha verimli olmak yerine kişisel tercihler olarak karşımıza çıkmıştır. Eğitim süreçleri içerisinde öğretmen adaylarına müzik dersinin genel ve özel amaçlarının vurgulanması gerektiği söylenilebilir. Alınan çalgı eğitiminin kişisel tercihler yerine mesleki anlamda ihtiyaçları karşılaması gerektiği konusunda bilgiler verilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Arıkan, R. (2004). Araştırma teknikleri ve rapor hazırlama. *Ankara: Asil Yayın.*
- Delikara, A. (2002). Ülkemizde eğitim fakülteleri gseb müzik eğitimi abd keman eğitiminde yaygın olarak kullanılan keman metotlarının keman eğitimi ders programlarına yönelik olarak incelenmesi, *Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi. AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.*
- Günay, E. ve Uçan, A.(1980). Çevreden evrene keman eğitimi 1. *Ankara: Dağarcık Yayınları.*
- Işıkoğlu, N. (2005). Eğitimde Nitel Araştırmalar. *Eğitim Araştırmaları, 20, 158 – 165.*
- İlkokul-ortaokul müzik dersi öğretim programı, *Ankara, (2018). Mufredat.meb.gov.tr.*
- Parasız, G., (2009). Eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılmakta olan çağdaş Türk müziği eserlerinin tespitine yönelik bir çalışma. *Sanat Dergisi, 19-24.*
- Piji, D. (2006). Dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının akademik başarıya, tutuma, yeterlilik algısına ve kalıcılığa etkisi. *Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.*
- Say, A. (2005). Müzik sözlüğü (1.Baskı) *Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.*
- Tuğcular, E. (1992). Türkiye’de müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi bölümlerinde aldıkları çalgı eğitiminin müzik öğretmenliklerine yansımaları. *Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.*
- Uçan A. (2005). Müzik eğitimi(2.Baskı) *Ankara: Evrensel Müzik Evi Yayınları.*
- Uslu, M. (2013) Eğitim fakültelerinde uygulanan çalgı eğitimi(keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerinin değerlendirilmesi, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Sayı 1, 47-57.*

EKLER

Müzik öğretmenlerine uygulanan görüşme formu

Değerli katılımcılar “Türkiye’de müzik eğitimi anabilim dallarından, bireysel çalgı keman eğitimi mezunu olan müzik öğretmenlerinin, çalgılarını derslerinde kullanma durumları (Van İli Örneği)” konulu yüksek lisans görüşme formunda bulunan soruları cevaplarsanız sevinirim. Vereceğiniz cevaplar gizli kalacaktır, hiç bir kurum, hiç bir şahıs ile paylaşılmayacaktır.

Cinsiyet : (E) (K)

Görev Yılı:

Eğitim Durumu:

Mezun Olduğunuz Lise Türü:

1. Müzik eğitimi ana bilim dallarında keman çalgısının gerekliliği konusunda ne düşünüyorsunuz?
2. Aldığınız keman eğitiminin, okullarda müzik derslerinde kullanılabilirliği açısından ne düşünüyorsunuz?
3. Derslerinizde keman dışında başka hangi çalgılara ihtiyaç duymaktasınız? Neden?
4. Derslerinizde keman çalgısını hangi durumlarda kullanmaya ihtiyaç duyuyorsunuz?
5. Derslerinizde bir çalgı ile eşlik olmasının gerekliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?
6. Derslerinde ağırlıklı olarak hangi çalgılardan yararlanıyorsunuz? Neden?
7. Kemanın okul şarkılarına kullanılabilirlik açısından uygun olup olmadığı konusunda ne düşünüyorsunuz?
8. Keman eğitimi sürecinde, öğretmeninizle çalıştığınız etüt ve eserlerin, müzik öğretmenliğine uygunluğu konusundaki düşünceleriniz nelerdir?
9. Müzik derslerinde Türk Sanat Müziği eserlerinin, okullarda keman çalgısı ile kullanılabilirliği konusunda ne düşünüyorsunuz?

10. Müzik derslerinde Türk Halk Müziği eserlerinin, okullarda keman çalgısı ile kullanılabilirliği konusunda ne düşünüyorsunuz?
11. Sizce okullarda okul çalgısı olarak en uygun çalgı ya da çalgılar hangileridir? Neden?
12. Tekrar okula dönme şansınız olsaydı hangi ana çalgıyı seçerdiniz? Neden?

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Murat ZEYDAN
Doğum Yeri ve Tarihi :Antakya 18.10.1983

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrenimi : Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Bildiği Yabancı Diller : Arapça, İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar : Van Devlet Tiyatrosu, Van Güzel Sanatlar
Lisesi, Van yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim
Fakültesi Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı,
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Türk Müziği
Konservatuarı

İletişim

E-Posta Adresi : muratzeydan@gmail.com

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

10/07/2019

Tez Başlığı / Konusu

Türkiye’de Müzik Eğitimi Anabilim Dallarından Bireysel Çalgı Keman Eğitimi Mezunu Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgılarını Derslerinde Kullanma Durumları (Van İli Örneği)

Yukarıda başlığı/konusu belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç Bölümlerinden oluşan toplam 51 sayfalık kısmına ilişkin, 10/07/2019 tarihinde şahsım/tez Danışmanım tarafından Tunitin intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak Alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 8 (Yüzde sekiz) dir.

Uygulanan Filtreler Aşağıda Verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayınlar hariç,
- 7 kelimededen daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi İnceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içemediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

10/07/2019
Murat Zeydan
Adı, Soyadı, İmza

Adı Soyadı : Murat Zeydan

Öğrenci No : 6921910172

Anabilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Programı : Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Statüsü : Y. Lisans ☐

Doktora ☐

DANIŞMAN

Doç. Dr. Hüseyin Yükrük

10/07/2019

**ENSTİTÜ ONAYI
UYGUNDUR**

10.07.2019

Servet CAN
Enstitü Sekreteri

